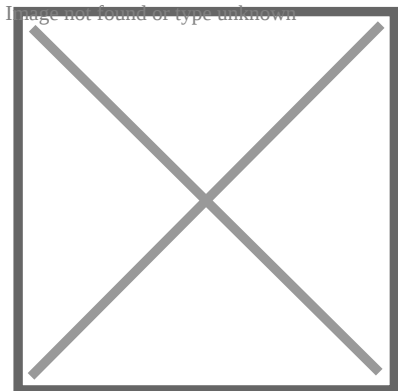

niedziela, 29.01.2023

Księgi liturgiczne

Lekcjonarz

Lekcjonarz jest księgą zawierającą czytania biblijne, psalmy responsoryjne, aklamacje przed czytaniem ewangelii i perykopy z ewangelii na cały rok liturgiczny. Łacińskie wydanie w czterech tomach ukazało się w 1969 r. Wydanie polskie wydane zostało w latach 1972 - 1978 i liczy siedem tomów.

Podział tomów lekcjonarza

- Tom 1 - okres Adwentu i narodzenia Pańskiego.
- Tom 2 - okres Wielkiego Postu, Okres Wielkanocy.
- Tom 3 - okres zwykły (od 1 do 11 tygodnia).
- Tom 4 - okres zwykły (od 12 do 23 tygodnia).
- Tom 5 - okres zwykły (od 24 do 34 tygodnia).
- Tom 6 - czytania w mszach o świętych.
- Tom 7 - czytania w mszach obrzędowych, okolicznościowych i wotywnych oraz czytania na Mszach za zmarłych.

Cykle

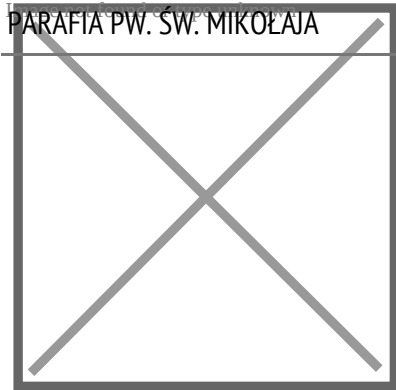
Czytania w lekcjonarzach podzielone są na cykle, które według założeń Soboru Watykańskiego II są tak poukładane, aby przybliżyć i objąć swoim zasięgiem jak najwięcej fragmentów Pisma św.:

- czytania niedzielne - cykl trzyletni - rok A, B i C
- czytania na dni powszednie - cykl dwuletni - rok 1 i 2

Czytania w dni powszednie Okresu Zwykłego obejmują cykl dwuletni, który pozwala określić rok liturgiczny w ten sposób:

- rok 1 - jeśli rok jest nieparzysty (np. 2013 lub 2015)
- rok 2 - jeśli rok jest parzysty (np. 2014 lub 2016)

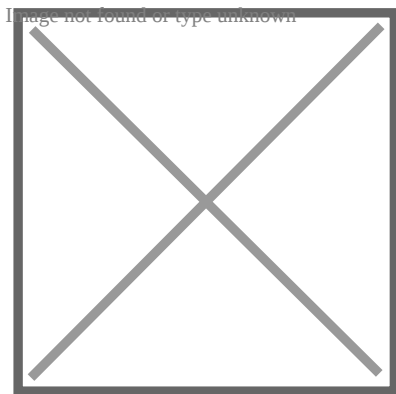
Mszał Rzymski

Jest to największa ze wszystkich ksiąg liturgicznych. Zawiera ona 380 stron (nie licząc okładek). Jest to największa ze wszystkich ksiąg liturgicznych. Zawiera ona 380 stron (nie licząc okładek). Jest to największa ze wszystkich ksiąg liturgicznych. Zawiera ona 380 stron (nie licząc okładek).

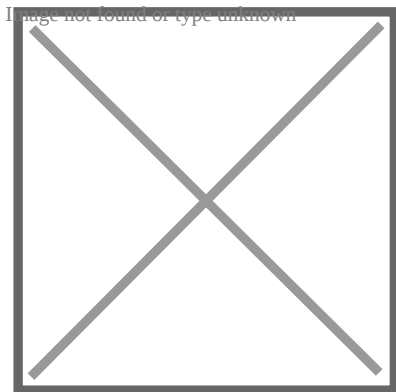
W Mszale zawarte są odpowiednie teksty na każdy okres liturgiczny, uroczystości, święta oraz wspomnienia, a także formularze do Mszy św. Wotywnych (np. o NMP, świętych). Na końcu umieszczony został tekst mszy w języku łacińskim. Obecnie posługujemy się Mszą dla diecezji polskich z roku 1986, wydanym przez papieża Pawła VI w 1975 (obecnie z wyd. II). Mszał ten zawiera zmiany w obrzędach mszalnych, dokonane na Soborze Watykańskim II. W tłumaczeniu na język polski jest III wydanie Mszału Rzymskiego z 2002 roku, który nieznacznie różni się od Mszału Pawła VI. W listopadzie 2009 roku pojawiło się w Polsce poprawione wydanie obecnego Mszału, wydane z polecenia papieża Benedykta XVI. Na pierwszych kartach Mszału znajduje się Ogólne wprowadzenie do Mszału Rzymskiego (OWMR), które zawiera przepisy dotyczące sposobu odprawiania liturgii Mszy św.

Ewangeliarz

Kolejną księgą używaną podczas Mszy świętych, szczególnie tych sprawowanych w sposób bardzo uroczysty jest Ewangeliarz. Jest to ozdobna księga zawierająca wyłącznie teksty Ewangelii, odczytywane podczas liturgii. Jest on uroczyście wnoszony w czasie liturgii podczas procesji wejścia, składany na ołtarzu, a następnie przed proklamacją Ewangelii procesyjnie wnoszony na ambonę i kładziony. Po Ewangelii powinien zostać złożony na godnym miejscu (nie na kredensie, ławce itp.). Ponadto Ewangeliarz kładzie się na trumnę zmarłego biskupa, kardynała i papieża.

Rytuał

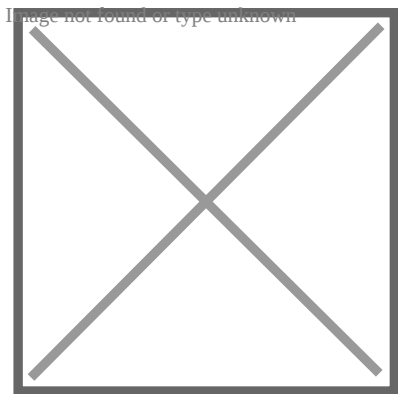

Powstawały ok. XII w. Rytuały zawierają przepisy dotyczące sprawowania sakramentów i sakramentaliów (np. egzorcyzmy, obrzędy pogrzebu), których może sprawować prezbiter. Oprócz przepisów o sakramencie lub nabożeństwie, rytuały zawierają także teksty modlitw i czytania odpowiednie do danego obrzędu lub nabożeństwa. Do Rytuałów zalicza się min.:

- Obrzędy chrztu
- Obrzędy bierzmowania
- Obrzędy sakramentu pokuty
- Obrzędy udzielania sakramentu małżeństwa
- Obrzędy błogosławieństw

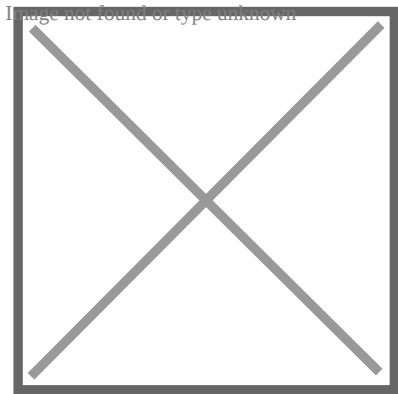
- Komunia Święta i kult Tajemnicy Eucharystycznej poza Mszą Świętą
- Egzorcyzmy i inne modlitwy błagalne

Agenda liturgiczna

Bardzo znaną i często używaną księgą, która nie jest w ścisłym sensie księgą liturgiczną jest Agenda. Znajdziemy w niej modlitwy oraz teksty nabożeństw i błogosławieństw różnych przedmiotów (np. różańca, krzyża), miejsc oraz osób.

Brewiarz (Liturgia Godzin)

Jest to księga liturgiczna stosowana przez kapłanów, ale którą codziennie mogą używać także wierni świeccy. Liturgia Godzin to codzienna modlitwa ludu Bożego, obowiązkowa dla osób duchownych i konsekrowanych. Jest to głównie modlitwa psalmami. Ostatnie wydanie pochodzi z czasów pontyfikatu Pawła VI, czyli po Soborze Watykańskim II. O ewolucji brewiarza można przeczytać Wstępie do działu "ABC Liturgii"

Brewiarz jest podzielony na IV Tomy:

- I - Adwent i okres Bożego Narodzenia
- II - Okres Wielkiego Postu oraz Wielkanocy
- III - Okres zwykły tygodnie I-XVII
- IV - Okres zwykły tygodnie XVIII- XXXIV

Czasami używany jest tzw. tom dodatkowy, czyli wakacyjny, zawierający modlitwy na czas wakacji, czyli Okres zwykły tygodnie IX-XXVII

Pontyfikał

Przed Soborem w użyciu były:

- Benedykcjonał – księga liturgiczna zawierająca teksty błogosławieństw Sakramentarz - nazwa księgi liturgicznej używanej przed powstaniem mszału przy sprawowaniu Mszy św. i sakramentów. Najbardziej znane to Sacramentarium Leonense i Sacramentarium Veronense.
- Antyfoniarz - zawierały się w nim antyfony do LG oraz części zmienne Mszy św.
- Ordines Romani - księgi zawierające zbiory przepisów (rubryk) sprawowania liturgii.
- Epistolarium - zbiór perykop biblijnych, uszeregowanych według kalendarza liturgicznego.
- Graduał - zawiera śpiewy mszalne oraz psalmy responsoryjne.
- Kyrieale - jest to zbiór pieśni chóralnych wraz z nutami. Martyrologium – księga liturgiczna zawierająca uporządkowane chronologicznie informacje o męczennikach, świętych oraz obchodzonych uroczystościach.
- Pasjonał - księga ta zawierała ewangeliczny opis męki i śmierci Pana Jezusa.
- Psałterz - zbiór psalmów.